

REGIUNEA DE INTERNARE NUMĂRUL UNU PENTRU „STREINI EST” ÎN ATENȚIA JANDARMERIEI

INTERNAL REGION N° 1 FOR "STREINI EST" IN ATTENTION GENDARMERIE

RÉGION INTERNE N° 1 POUR „STREINI EST ” A L'ATTENTION DE LA GENDARMERIE

căpitan drd. Marcel IOAN¹

Abstract: *Regiunile de internare pentru străini create în 1940, o temă foarte puțin cercetată și care dă posibilitatea realizării unui studiu care aduce completări din activitatea Jandarmeriei. Lucrarea reprezintă de fapt un rod al identificării și cercetării documentelor de arhivă din cadrul fondului Inspectoratului General al Jandarmeriei din 1940 de Arhivele Naționale Istorice Centrale. Regiunea Internare Nr. 1 pentru „Streini Est” în regiunea Brătuia-Rășina-Icleni, județul Gorj. Regiunea era formată din următoarele localități: Merfulești, Lazu, Trocani, Brătuia, Tărculești, Rășina, Șicleni, Tunși și reprezenta unul din obiectivele de pază ale jandarmilor în anul 1940. Organizarea pazei s-a făcut pe sectoare prin posturi fixe de control și supraveghere și patrulare mobile. La fiecare post i s-a fixat locul, iar patrulelor mobile li s-au stabilit itinerare de patrulare.*

Cuvinte cheie: *internare, jandarmi, pază, sectoare, cazare.*

Abstract: *The regions of internment for foreigners created in 1940, a very little researched theme that gives the possibility to carry out a study that brings additions to the activity of the Gendarmerie. The work is in fact a fruit of the identification and research of archival documents within the fund of the General Inspectorate of the Gendarmerie of 1940 by the Central National Historical Archives. Internal Region No. 1 for „Streini Est" in Brătuia-Rășina-Icleni Region, Gorj County. The region consisted of the following localities: Merfulești, Lazu, Trocani, Brătuia, Tărculești, Rășina, Șicleni, Tunși and was one of the security objectives of the gendarmes in 1940. The organisation of the guard was done by sectors through fixed control and surveillance posts and mobile patrols. At each station he was assigned his seat, and mobile patrols were set up patrol itineraries.*

Keywords: *internment, gendarmes, security, sectors, accommodation.*

Résumé: *Les régions d'internement pour étrangers créées en 1940, un thème très peu étudié qui donne la possibilité de réaliser une étude qui apporte des ajouts à l'activité de la gendarmerie. Les travaux sont en effet le fruit de l'identification et de la recherche de documents d'archives au sein du fonds de l'Inspection Générale de la Gendarmerie de 1940 par les Archives Historiques Nationales Centrales. Région interne n° 1 pour „ Streini Est ” dans la région de Brătuia-Rășina-Icleni, comté de Gorj. La région se composait des localités suivantes : Merfulești, Lazu, Trocani, Brătuia, Tărculești, Rășina, Șicleni, Tunși et était l'un des objectifs de sécurité des gendarmes en 1940. L'organisation de la garde s'est faite par secteurs par le biais de postes fixes de contrôle et de surveillance et de patrouilles mobiles. À chaque poste, on lui assigna son siège, et des patrouilles mobiles furent mises en place pour patrouiller les itinéraires.*

Mots-clés: *internement, gendarmes, sécurité, secteurs, hébergement.*

¹ Universitatea Națională de Apărare „Carol I” București, Școala Doctorală - Domeniul Științe Militare, ioan.marcel90@yahoo.com

În 1940, în conformitate cu Instrucțiunile de Mobilizare ale Corpului de Jandarmi² nr. 18.100 din 20 februarie 1940 și în conformitate cu Ordinele 10591/1931, 10779/1939, 17200/1940, 17625/1940 și 17800/1940 ale Comandantului Corpului de Jandarmi, la decretarea mobilizării lua ființă Regiunea Internare Nr.1 pentru „Streini Est” în regiunea Brătuia-Rășina-Țicleni, județul Gorj. Regiunea era formată din următoarele localități: Merfulești, Lazu, Trocani, Brătuia, Tărculești, Rășina, Țicleni, Tunși. Era așezată central față de limitele județului Gorj și într-o regiune deluroasă străbătută de mai multe văi printre care cea mai importantă era Valea Ceoanei³. Deoparte și de alta a văii erau culmi de deal cu diferite denumiri care converg dinspre răsărit la apus și au în această regiune o lungime de aproximativ 10 km. Dealurile erau acoperite cu păduri în creștere, cu o vechime de 15-25 de ani. Astfel paza internabililor trebuia realizată cu vigoare, posibilitățile de evadare erau totuși favorabile, iar ca mijloace de comunicații mai importante era șoseaua Cărbunești-Rășina-Peșteana pietruită cu poduri bune, începând chiar din momentul urcării spre satul Tunși, iar gara era foarte aproape. Din punct de vedere al resurselor, regiunea era una săracă iar locuitorii abia își agonisau cele necesare bunului trai. Ocupația principală a locuitorilor era plugăritul iar mijloacele de muncă erau reduse și rudimentare, fiind utilizate plogul de lemn și carul cu osii de lemn. Dacă vorbim de surplus de producție acesta nu exista în regiune iar numărul capetelor de vite era unul chiar limitat, starea materială fiind cu totul submediocră. Singura posibilitate de aprovizionare se putea face la Târgu Cărbunești și Târgu Jiu. Sub raport sanitar, cazuri de boli infecto-contagioase au fost foarte puține dar exista 76 de fântâni printre care 15 cișmele, iar restul aveau ciutură. Sub raport al cazării exista o situație clară și anume: în comuna Lazu-Brătuia se puteau caza 264 de persoane, în Rășina 486, Merfulești 108, Țicleni 404, Tunși 87, Tărculești 142, Trocani 170, fiind un total de 1661 de persoane⁴. Locuințele erau majoritatea construite din lemn și lipsite de orice confort. Cea mai mare parte dintre ele aveau câte două camere. O bună parte din ele nu aveau sobe. Erau fixați conform tabelii un număr de 4000 de internabili, capacitate ce nu putea fi asigurată mai ales că o parte din camere trebuia să fie rezervate Comandamentului și jandarmilor.

În urma recunoașterii la fața locului a localităților arătate mai sus, regiunea a fost împărțită astfel:

1. Postul de comandă al Regiunii în comuna Rășina împreună cu toate serviciile;

2. Centrul 1 Internare la Rășina (Plutonul 1 la Rășina, Secția I Plutonul 2 la Rășina, Secția a II-a Plutonul 2 în satul Gura-Lumezei);

3. Centrul 2 Internare la Țicleni (Plutonul 1 la Țicleni, Plutonul 2 la Tunși);

² Ion, Giurcă, Ion, Crînguș, Cedarea și evacuarea Cadrilaterului în anul 1940, Editura CONPHYS, Rm. Vâlcea, 2010, p.213.

³ Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond Inspectoratul General al Jandarmeriei, dos.58/1940, f.1.

⁴ *Ibidem*, fila 2.

4. Centrul 3 Internare la Tărculești-Brătuia (Plutonul 1 la Tărculești, Plutonul 2 la Lazu);

5. Centrul 4 Internare la Trocani-Brătuia (Plutonul 1 la Trocani, Plutonul 2 la Merfulești)

Conform dispozițiilor de mobilizare⁵ în această regiune erau internați un număr de 16.636 de străini repartizați pe regimente astfel:

- de pe raza Regimentului 3 se vor afla 5070 internabili;
- de pe raza Regimentului 4 se vor afla 3080 internabili;
- de pe raza Regimentului 6 se vor afla 3254 internabili;
- de pe raza Regimentului 10 se vor afla 9912 internabili.⁶

Capacitatea de cazare pentru toți aceștia era exclusă iar repațizarea lor în cantonament pe sexe și naționalități era dificilă. Puteau fi izolați și puși sub paza numai cei periculoși. În această regiune puteau fi internați numai o parte din străini din lipsa capacității de cazare.

Organizarea pazei s-a făcut pe sectoare prin posturi fixe de control și supraveghere și patrule mobile. Fiecărui post i s-a fixat locul, iar patrulelor mobile li s-au stabilit itinerare de patrulare.

Tăria posturilor era de 4 jandarmi, iar a patrulelor de 2 jandarmi. Atât posturile cât și patrulele, precum și organele de control, își consemnau cu strictețe date și informații din regiunea de internare. De asemenea era întocmit consemnul general al posturilor și patrulelor în legătură cu drepturile și obligațiile internabililor precum și serviciul interior în regiune conform instrucțiunilor provizorii asupra internaților și prizonierilor de război. Consemnele particulare s-au întocmit pentru comandanții de centre, urmând ca la punerea în aplicare, să fie verificate de comandantul regiunii de internare. Alarma trebuia să fie anunțată când era cazul, prin tragerea clopotelor de la biserici și prin sunete de goarnă sau tobă. Legătura și transmiterea se făceau prin mijloacele locale de transmisie sau prin organizarea unei rețele de campanie acolo unde lipsea. De asemenea puteau fi utilizați curieri călare, biciclete sau pedestri. Întregul sistem de pază se completa cu agenții de siguranță ai centrului respectiv, oamenii neîntrebuințați în acest sistem de pază rămâneau în rezervă sau se întrebuința în alte servicii stabilite. Adunarea și alarma se stabileau în dreptul reședinței fiecărui pluton iar acest serviciu în posturi și patrule se executa din 24 în 24 de ore. În ceea ce privește contabilitatea trebuia să fie ținută conform legilor și regulamentelor ale Armatei Române iar organul însărcinat cu administrarea Regiunii era Servicul de Subzistență încadrat cu personalul prevăzut în tabele de efectiv din carnetul de mobilizare al Regiunii⁷. Pregătirea hranei internaților se făcea conform reglementărilor prevăzute în Regulamentul Provizoriu asupra internaților de război, iar pregătirea hranei jandarmilor se făcea la centre de internare în bucătării sau cazane la reședința

⁵ Vasile Mihalache, Ioan P. Suci, Din Istoria Legislației Jandarmeriei Române, Editura Societății Tempus, București, 1995, p.416.

⁶ *Ibidem*, f. 3.

⁷ *Ibidem*, f. 7.

centrelor. Masa jandarmilor se servea pe plutoane. Posturilor fixe li se ducea masa în post, iar patrulele de control luau masa la pluton cu schimbul. În regiune nu exista niciun spital, dar bolnavii trebuiau să fie evacuați prin grija fiecărui medic al centrului la Tg. Jiu sau la unul din spitalele mai apropiate care vor fi indicate de Serviciul Sanitar al Comandamentului Armatei. Controlul sanitar zilnic și igiena jandarmilor trebuia să fie realizată mai întâi de comandanții de plutoane, apoi de comandanții de centre iar vizita medicală de fiecare medic al Centrului la infirmeria centrului. Vaccinurile contra variolei și febrei tifoide se făceau în ziua sosirii în regiune⁸.

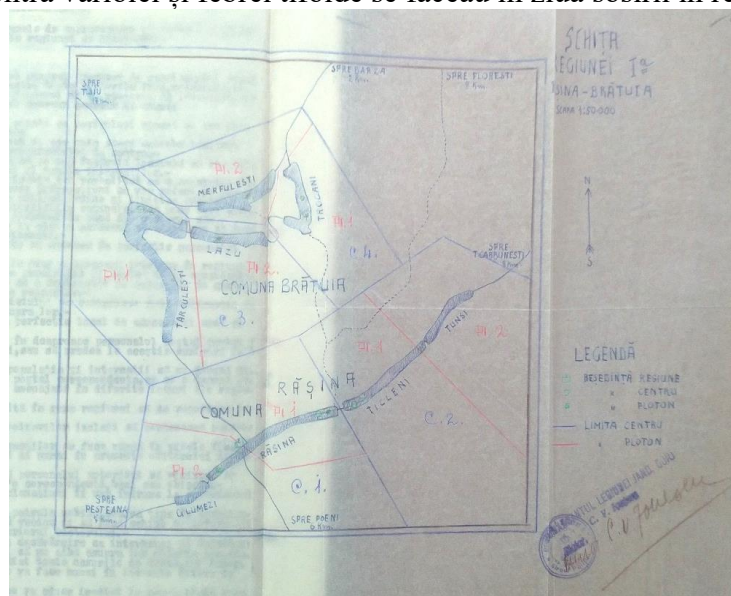

Figura 1. Schiță Regiune I Rășina-Brățuția

Așa cum am amintit despre Consemn-general și Consemn-particular redăm întocmai prevederile acestora:

Consemn-general

Pentru toate organele de supraveghere și control a internaților din localitățile regiunii de internare.

Pe lângă consemnul general prevăzut de regulamentul serviciului în garnizoană pentru toate posturile fixe, patrulele mobile și santinelele de jandarmi de la regiunea de internare, vor mai executa și următorul consemn și anume:

1. Cu internații vizați ca periculoși nimeni nu are voie să vie în contact cu ei;
2. Nici un internat nu are voie să-și schimbe locuința fixată fără aprobarea comandantului de centru;

⁸ *Ibidem*, f.8.

3. Se va controla ca pe usă fiecăruia locuința să fie afișat numele proprietarului și numele internaților;
4. Se va raporta tot ce a constat în timpul serviciului. Aceste informații se vor referi la siguranța de stat, siguranța publică ordine și liniște publică;
5. Să cunoască autoritățile comunale casa unde este cazată Regiunea, centrul și plutonul de pază din sectorul său;
6. Să nu dea voie la nici o persoană să aducă sau să ducă corespondență pentru internați;
7. Fiecare să caute să cunoască în perfecție personalul postal;
8. Nu va permite la nici o persoană intrarea în regiune decât numai cu aprobarea prealabilă și scrisă de la comandantul centrului și numai după ce a înștiințat pe caporalul de garda și comandantul de pluton respectiv;
9. În timpul serviciului să controleze dacă internații au bilete de identitate asupra lor.
10. Să cunoască la perfecție locul de adunare și apel al internaților;
11. Va supraveghea îndeaproape personalul poștal pentru a nu primi de la internați sau să predea la aceștia scrisori;
12. Va observa ca populația și internații să nu depună direct în mâna factorului poștal corespondența, ci să o depună numai în cutiile speciale amenajate în diferite locuri ale regiunii;
13. Orice boală ivită în raza regiunii să se raporteze imediat;
14. Nu va permite bolnavilor izolați să părăsească cazonamentul fixat;
15. Vizitarea internaților se face numai în zilele fixate de comandantul centrului și numai în prezența ofițerului destinate în acest scop;
16. Va observa dacă personalul autorizat să viziteze pe internați au predat vreo corespondență, bani sau obiecte;
17. Cei care au reclamații îi vor îndruma la comandantul centrului;
18. Posturile fixe, patrulele mobile etc, vor ține în permanență legătură cu posturile vecine și să facă schimb de informații între patrulele din interiorul sectorului;
19. Va interzice cu desăvârșire ca internații și întrebuițtează băuturi alcoolice și să nu aibă asupra lor obiecte tăioase;
20. Va raporta imediat toate cazurile de deces iar înmormântarea internaților se va face numai în locurile fixate de regiune;
21. Orice evadare se va aduce imediat la cunoștința comandantului centrului sau regiunii;
22. Internații sunt obligați să execute întocmai prescripțiunile ordonate de comandantul centrului, regiunii respective;
23. Internații pot avea servitor numai cu autorizația comandantului de regiune;
24. Internații își pot exercita meseria, cu autorizația comandantului regiunii de internare;

25. Internații sunt obligați să păstreze liniște și ordine în centre și să se supună fără murmur și fără obiecțiuni legilor, regulamentelor și ordinelor în vigoare. Orice constatare se va raporta imediat șefilor ierarhici care vor lua măsurile legale;
26. Internații ziua sunt liberi, noaptea însă nu au voie a părăsi localitățile;
27. Nu au voie să staționeze pe străzi sau piețe publice în grupuri mai mari de 5 persoane;
28. Fiecare internat este obligat să ia parte la apeluri, fiind scutiți numai cei bolnavi și care vor fi controlați acasă;
29. Jandarmii care compun posturile fixe, patrulele mobile și santinele care nu-și vor executa serviciul în mod conștiincios și în conformitate cu legile, regulamentele și ordinele în vigoare vor fi trimiși în judecata instanțelor militare;
30. Purtarea jandarmilor față de internabili va fi ireproșabilă.

Jandarmii prin activitatea desfășurată în regiunea de internare contribuia la prevenirea și combaterea faptelor antisociale, o monitorizare și o bună gestionare a întregii situații pe timpul anului 1940. Această regiune de internare reprezenta un obiectiv important aflat în atenția jandarmilor fixat de către autoritățile centrale.

Bibliografie

1. Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond Inspectoratul General al Jandarmeriei.
2. Decret –Lege nr. 3118 din 12 septembrie 1940 pentru repunerea în aplicare a legii din anul 1929 pentru Organizarea Jandarmeriei Rurale organizarea
3. Ion, GIURCĂ, Ion, CRÎNGUȘ, *Cedarea și evacuarea Cadrilaterului în anul 1940*, Editura CONPHYS, Rm. Vâlcea, 2010.
4. Vasile MIHALACHE, Ioan P. SUCIU, *Din Istoria Legislației Jandarmeriei Române*, Editura Societății Tempus, București, 1995.